

Polskie przepisy dotyczące momentu odliczenia VAT są niezgodne z prawem UE – przełomowy wyrok Sądu Unii Europejskiej

11 lutego 2026 roku Sąd Unii Europejskiej wydał ważny wyrok w polskiej sprawie, który może mieć istotne skutki praktyczne dla polskich podatników. Sprawa dotyczyła momentu odliczenia podatku VAT naliczonego.

Czego dotyczył spór?

Spór dotyczył przepisu polskiej ustawy o VAT (art. 86 ust. 10b pkt 1), który stanowi, że prawo do odliczenia podatku naliczonego powstaje nie wcześniej niż w okresie rozliczeniowym, w którym podatnik **otrzymał fakturę**. Zasada wynikająca z tego przepisu została zakwestionowana przez jednego z podatników we wniosku o wydanie interpretacji podatkowej.

Sprawa trafiła ostatecznie do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który uznał, że przepisy polskiej ustawy o VAT przewidują dodatkową przesłankę powstania prawa do odliczenia w stosunku do Dyrektywy VAT, tj. konieczność posiadania faktury lub dokumentu celnego w dniu dokonania rozliczenia. Według NSA, omawiany przepis skutkuje w praktyce **opóźnieniem prawa do odliczenia**, co może wpływać na **naruszenie zasady neutralności** i nie znajduje bezpośredniego potwierdzenia w Dyrektywie VAT. Na gruncie tych wątpliwości, NSA zwrócił się z pytaniem prejudycjalnym do Sądu UE.

W wyroku z dnia 11 lutego 2026 r. (T 689/24) Sąd UE stwierdził, że polskie przepisy naruszają dyrektywę VAT. Zdaniem Sądu, prawo do odliczenia VAT **powinno zależeć od przesłanek materialnych, takich jak moment powstania obowiązku podatkowego, a nie od przesłanek formalnych**.

Sąd UE wskazał, że: „w przypadku, gdy podatnik nie może odliczyć naliczonego VAT związanego z transakcjami dokonanymi w okresie, w którym powstało prawo do odliczenia, mimo że odpowiednie faktury były dostępne w chwili złożenia deklaracji VAT za ten okres, ponosi on tymczasowo ciężar VAT, w związku z czym nie zostaje on całkowicie zwolniony z ciężaru tego podatku, z naruszeniem zasad neutralności VAT i proporcjonalności”.

Co istotne, Sąd UE nie zakwestionował samego wymogu posiadania faktury dla wykonania prawa do odliczenia, lecz to, że krajowe przepisy nie mogą blokować odliczenia w prawidłowym okresie rozliczeniowym, jeśli podatnik dysponuje fakturą przed złożeniem deklaracji za ten okres.

Co może się zmienić dla polskich podatników?

Zgodnie z obecnymi przepisami o VAT, podatnicy muszą czekać na możliwość odliczenia VAT naliczonego do momentu otrzymania faktury, co często skutkuje czasowym opóźnieniem w odliczeniu podatku VAT.

Zgodnie z obecnymi przepisami, fakturę zakupową otrzymaną 20 marca, dokumentującą zakup dokonany w lutym, podatnik może co do zasady wykazać dopiero w rozliczeniu za marzec – pomimo posiadania dokumentu przed terminem na złożenie lutowej deklaracji.

Sąd UE w swoim wyroku jednoznacznie stwierdził, że takie „opóźnienia” nie mają podstaw w Dyrektywie VAT.

To nie koniec sporu – komentarz eksperta ABC TAX

Pomimo pozytywnego odbioru wyroku Sądu UE wśród polskich podatników, orzeczenie to nie zamknęło sporu. Rzecznik Generalny Trybunału, Maciej Szpunar, złożył bowiem wniosek o **poddanie wyroku specjalnej procedurze kontroli**. Ten wyjątkowy mechanizm – oparty na art. 62 Statutu i art. 193–194 Regulaminu Postępowania TSUE – umożliwia kontrolę w przypadku poważnego ryzyka naruszenia jedności lub spójności prawa Unii Europejskiej.

Sprawa nie jest jeszcze zatem ostatecznie rozstrzygnięta. Trybunał może potwierdzić wykładnię przepisów dokonaną przez Sąd UE (korzystną dla podatników) albo może zgodzić się ze stanowiskiem Rzecznika Generalnego i uchylić wyrok Sądu.

Sytuacja ta jest szczególnie interesująca z uwagi na powód interwencji Rzecznika Generalnego – nie jest do końca jasne dlaczego uznał on orzeczenie Sądu UE za „poważne zagrożenie” dla spójności prawa wspólnotowego. Szczegółowe uzasadnienie Rzecznika Generalnego nie zostało opublikowane.

Jeżeli są Państwo zainteresowani szczegółowymi informacjami w tym
zakresie
lub naszym wsparciem,
ZAPRASZAMY DO KONTAKTU!

Tomasz Napierała
Doradca podatkowy | Partner w ABC Tax
tel. 797 720 901
tnapierala@abctax.com.pl

Elżbieta Skurczak
Radca prawny | Partner w ABC Tax
tel. 533 336 434
eskurczak@abctax.com.pl

Marta Coda
Doradczyni podatkowa
(urlop macierzyński)
mcoda@abctax.com.pl

Weronika Sydow
Starszy konsultant
tel. 796 720 901
wsydow@abctax.com.pl

Aleksandra Ulążka
Konsultant podatkowy
tel. 61 852 58 45
auloazka@abctax.com.pl

